

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-1-41 (İlk inceleme)
Karar Sayısı : 04-32/370-93
Karar Tarihi : 4.5.2004

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY,
Murat GENCER, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖR : M. Ömür PAŞAOĞLU

20 **C. ŞİKAYET EDEN** : - Sönmez Enerji Elektrik Toptan Ticaret A.Ş.
Temsilcisi: Av. Şenay ZALİOĞLU
Uluyol Tan Sok. Banuşoğlu İş Merkezi No:4/53 Bursa

D. HAKKINDA İLK İNCELEME YAPILAN:

- Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
Turan Güneş Bulvarı TRT Sitesi Oran / Ankara

30 **E. DOSYA KONUSU:** Elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı ve satışı ile iştiğal eden teşebbüslerden alınan Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) payının anayasal dayanaktan yoksun ve rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olduğu, bu payı otoprodüktörlerden almayan TRT'nin ayrımcılık yaparak 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği iddiası.

40 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** TRT'nin 3093 sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu'nun 4/c maddesine dayanarak elektrik üretim ve toptan satış şirketlerinden TRT payı tahsil ettiği; ancak bu payın otoprodüktör ve otoprodüktör grubu şirketlerden alınmadığı; TRT yetkililerinin kendilerine, otoprodüktörlerin kendi ortaklarına sattıkları elektriğin bu uygulama dışında tutulduğunu belirttikleri; bu durumun elektrik satışı ile iştiğal eden şirketler arasında taraflı ve eşit olmayan bir uygulamaya yol açtığı; 3093 sayılı Kanun'a dayanılarak alınan TRT payının meşru bir dayanağı olmadığı; mevcut piyasa koşullarında rekabeti kısıtladığı; eşit durumdaki katılımcılara farklı uygulamaları içermesi bakımından 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal edildiği; Rekabet Kurulu'nun cezai yaptırımlar ile birlikte konuyla ilgili geçici tedbir alması gerektiği iddia edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 24.3.2004 tarih ve 1501 sayı, 8.4.2004 tarih ve 1794 sayı ile giren başvurular üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesi uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 29.4.2004 tarih, 2004-1-41/Öİ-04-MÖP sayılı İlk

50 İnceleme Raporu, 30.4.2004 tarih, REK.0.05.00.00/69 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-32 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; şikayet konusu TRT payının 3093 sayılı Kanun'un 4/c maddesine dayanılarak ve bu maddede belirtilen esaslar dahilinde tahsil edildiği; bu nedenle konunun 4054 sayılı Kanun'un kapsamında olmadığı, şikayet ile ilgili herhangi bir önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı, şikayetle birlikte geçici tedbir talebinin de reddedilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

60 I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Şikayet konusu 3093 sayılı Kanun'un 4/c maddesinin uygulanmasına ilişkin olup, söz konusu maddede¹; *"Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmeler nihai tüketiciye satılan enerjiden elde edilen gayri safi satış hasılatının (katma değer vergisi hariç, tüm fon, vergi ve paylar dahil) % 3,5 oranı² tutarındaki payı Türkiye Radyo Televizyon Kurumuna intikal ettirirler."* hükümlerine yer verilmektedir.

70

Dosya mevcudundan, Sönmez Enerji Elektrik Toptan Ticaret A.Ş. (Sönmez Elektrik)'nin, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile bu Kanun uyarınca çıkarılan ve 4.8.2002 tarih, 24836 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği" (Yönetmelik) hükümleri uyarınca 28.3.2003 tarihinde "Toptan Satış Lisansı" aldığı ve bu lisans çerçevesinde Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından her yıl tespit olunan miktarın üzerinde elektrik tüketimi yapan serbest tüketicilere elektrik enerjisi satışı yaptığı; bu nedenle, şikayetçi teşebbüsün 3093 sayılı Kanun'un 4/c maddesi kapsamında TRT payını ödemekle mükellef olduğu anlaşılmaktadır. Teşebbüsün *"söz konusu payın kendilerinden tahsilatının meşru bir dayanağı olmadığı"* yönündeki iddiasının yerinde olmadığı görülmektedir.

80

Teşebbüsün ikinci iddiası, otoprodüktörlerden bu payın alınmadığı ve bu durumun eşit taraflar arasında ayrımcılık olarak değerlendirilmesi gerektiği yönündedir. 4628 sayılı Kanun'da otoprodüktör ve otoprodüktör grubu *"esas olarak kendi elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere elektrik üretimi ile iştigal eden tüzel kişi"* olarak tanımlanmaktadır. Yine aynı Kanun'un 2/a fıkrasının üçüncü bendinde *"Bir otoprodüktör ya da otoprodüktör grubu, ürettiği elektrik enerjisinin, bir takvim yılı içinde yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla Kurul tarafından belirlenecek orandaki miktarını rekabet ortamında satabilir... Bir takvim yılı içinde Kurulca belirlenen orandan daha fazla elektrik enerjisinin satılması halinde üretim lisansı alınması zorunludur."* ifadeleri yer almaktadır.

90

¹ 6.7.1999 tarih ve 4397 sayılı Kanun ile değiştirilmiştir.

² Bu oran Bakanlar Kurulu'nun 22.1.2003 tarih ve 2003/5201 sayılı kararıyla 23.2.2003 tarihinden itibaren %2'ye düşürülmüştür.

100 4628 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, otoprodüktörler, gerçekte nihai tüketiciye enerji satışından ziyade, kendi ortaklarının enerji ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak faaliyet göstermektedir. TRT payının nihai tüketiciye satılan enerji bedeli üzerinden tahsil edildiği dikkate alındığında, otoprodüktörlerin uygulama dışında tutulmasını, eşitler arasında bir ayrımcılık olarak nitelemek mümkün görünmemektedir. Nitekim, raportörce TRT Genel Müdürlüğü Hasılat Dairesi Başkan Yardımcısı ile yapılan 27.4.2004 tarihli görüşmede, otoprodüktörlerin kendi ortaklarına verdikleri ve dolayısıyla bir enerji satış faturasının düzenlenmediği, enerji alış-verişlerinin Kanun'un 4/c maddesi kapsamında ele alınmadığı; ancak otoprodüktörlerin serbest tüketicilere yaptıkları ve enerji satış faturası kestikleri enerji satışları için bu payın tahsil edildiği belirtilmiştir.

110 Bu bilgiler çerçevesinde, şikayet konusunun 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilecek nitelikte olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

120 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; 3093 sayılı Kanun'un 4/c maddesine dayanılarak ve bu maddede belirtilen esaslar dahilinde tahsil edildiği anlaşılan şikayet konusu TRT payı uygulamasının 4054 sayılı Kanun kapsamında bulunmaması dolayısıyla, şikayet ile ilgili olarak önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına; şikayetin ve geçici tedbir talebinin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir